

postmottak@kud.dep.no

teknisk
museum

Vår referanse: 2023/229-1
Thanushiga Rajah
E-post: Thanushiga.Rajah@tekniskmuseum.no
Deres referanse:
Oslo, 11.12.2023

Innspill til handlingsplan for deltagelse

Bakgrunn:

Alle barn og unge skal få være med på kultur- og idrettsaktiviteter. Regjeringen vil stoppe de økende forskjellene og lager nå en handlingsplan for deltagelse i fritidsaktiviteter for barn og unge. Alle gode krefter innen kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter inviteres til å bidra i arbeidet som starter opp høsten 2023.

Spørsmål:

1) Hva er det viktigste din organisasjon/institusjon kan gjøre for å inkludere enda flere barn og ungdom i kultur-, idrett- og/eller friluftslivsaktiviteter?

Teknisk museum har årlig rundt 250 000 besøkende. 50% er barn og unge, hvorav 50 000 er skolelever. Våre egne undersøkelser viser at besøksdemografien i helger og ferier heller mot ressurssterke og høyt utdannede voksne i følge med barn.

Ifølge levekårsindikatorer er Oslo kjent som en delt by. Et av Teknisk museums tiltak for å avhjelpe dette er å dele ut gratisbilletter til befolkningen i to bydeler i Oslo øst, hver

sommerferie ¹. Vi vet fra internasjonal forskning at det å kunne delta i meningsfull fritid som et museumsbesøk er helsefremmende på individ- og gruppenivå. ² Hovedmålet med gratisbillettprosjektet er å gi familier en opplevelse knyttet til teknologi- og kulturhistorie. Vi mener museet slik kan støtte familier i å øke realfags- og teknologikompetanse, og styrke refleksjon og dialog.

Fra gratisbilletsprosjektets start i 2018 til 2023 har museet nådd ut til over 9 200 mennesker i bydeler i Oslo øst. Museet har også fokusert på å gå i dialog med bydeler for å avdekke barrierer og jobbe med tiltak for å senke terskelen til et museumsbesøk. Dette tiltaket førte til at vi sommeren 2023 fikk midler til å produsere en velkomstfilm for å trygge nye besøksgrupper. Vi har også arrangert flere fokusgruppemøter og har jevnlig spørreundersøkelser for å utforske hva som er hindringer og barrierer for grupper som vanligvis som ikke besøker oss.

De er generelt vanskelig å nå ungdom fra 13 til 18 år utenom ordinære skolebesøk, og vi ønsker å gjøre oss mer tilgjengelig og attraktiv for denne gruppen. Ved hjelp av midler fra Sparebankstiftelsen har vi i 2023 etablert en ungdomsklubb på torsdagskvelder med aktiviteter i teknologi og realfag.

2) Hva trenger din organisasjon/institusjon for å inkludere enda flere barn og ungdom i kultur-, idrett- og/eller friluftslivsaktiviteter?

Museet trenger ressurser. I Statsbudsjett for 2019 fikk museet 1 million øremerkede midler fra KUD til å fokusere på tiltak rettet mot Oslo Øst og Oslo sør. Vi brukte bibliotekets filialer som arenaer for ulike aktiviteter rettet mot barnefamilier. Det ble også gjennomført verkstedsaktivitet hos Rosenhoff og Skullerud voksenopplæring og samarbeid med Røde Kors. I tillegg er det etablert et omfattende samarbeid med ungdomskubbene i Groruddalen med ulike skaperaktiviteter. Dette er et bevis på at selv små midler gjør museet i stand til å nå ut til en mye større del av Oslo demografisk og geografisk.

---

¹ <https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/bydel/>

² <https://museumsandwellbeingalliance.wordpress.com/reports/>

3) Hvem trenger dere å samarbeide med for å inkludere enda flere barn og ungdom innen kultur-, idrett- og eller friluftslivsaktiviteter? Og hva skal til for at dere finner sammen?

For å kunne inkludere flere mennesker i kulturaktiviteter, ser museet på en mulig modell for et tettere samarbeid med bydeler på en større skala over et lengre tidsrom. Det kan f.eks. være å utvikle områdespesifikke tiltak over tid, der museet tilbyr aktiviteter og tilrettelegger for medvirkning med barn og unge. Museer har derfor et stort potensial til å være en arena hvor medborgerskap forhandles og hvor demokrati utøves gjennom refleksjon og diskusjon. De kan til og med være et sted der forståelse og kunnskap er tett forbundet med identitet – med hvem vi er, hvordan vi oppfatter oss selv i lys av omgivelsene, og hvordan vi formes gjennom dialog og samhandling.³ De siste årene har det vært gjennomført flere brukermedvirkende og samskapende prosjekter på Teknisk museum. I dette prosjektet vil vi spesielt bruke erfaring fra samarbeid med Grorud ungdomsråd 2016-22, knyttet til utstillingsprosjektet *FOLK fra rasetyper til DNA sekvenser*.⁴

Til arbeid med å senke terskel for kulturdeltakelse for barn og unge trenger museet ressurser i form av midler for å etablere og drifte et tilbud og i samarbeid med aktuelle aktører på bydelsnivå. Vi har samarbeidet for å utforske ulike synergier mellom frivillige organisasjoner, som museets venneforening og lokale aktører, som bydelsmødrene. Målet med dette initiativet var å se hvordan museet kan fungere som en arena for disse organisasjonene og bidra til å senke terskelen for museumsgjester som vanligvis ikke besøker oss gjennom nettverkene til disse gruppene og skape nye samarbeidsmuligheter. Et annet eksempel på mangeårig prosjekt er vårt samarbeid med bydelen om sommerjobber for ungdom, som bidrar til å engasjere ungdom og gi dem arbeidserfaring med museumsformidling mot besøkende. Videre har vi deltatt på sentralt initierte samarbeid og møteplasser, som for eksempel prosjektet «Levende Lokalt Kulturliv» i 2021. Dette prosjektet involverte flere museer, bydeler i Groruddalen, Indre øst og Oslo sør, samt Deichmann og Kulturetaten i Oslo kommune.

---

³ [1] Brekke 2018; Lundgaard og Jensen 2015.

⁴ Skatun, T., 2023. Science, Identity and Belonging: Engaging through co-design with young people at a science museum: a qualitative study of process. <https://doi.org/10.25392/leicester.data.22014887.v1>

4. «Hva vet vi om barrierer for inkludering i kulturaktiviteter?»

Fra egen forskning og langvarig bydelssamarbeid, har vi avdekket flere barrierer som hindrer deltagelse i kulturaktiviteter på Teknisk museum:

- Økonomiske barrierer: Inngangsbillettpriser, reise- og matkostnader kan være en hindring for folk som ikke benytter seg av museer. Stress knyttet til vedvarende lav inntekt kan føre til mindre overskudd for å planlegge fritid for familie og barn er også trukket frem som en faktor for kulturdeltakelse.
- Forskning sier også det å oppleve å ikke ha nok kunnskap om museets tema og innhold kan virke som en barriere. Å ikke vite hvordan museet fungerer kan være en hindring.
- Lav kunnskap om museets eksistens.
- Irrelevans: Museer kan være irrelevante for noen besøkende på grunn av andre interesser eller manglende anerkjennelse og gjenkjennelse i museets utstillinger.
- Lokasjon: Teknisk museum ligger i et relativt velstående område. Ifølge nøkkelpersonene kan dette være en hindring for mennesker som ikke besøker museet.
- Språkbarriere: Språk er en barriere museet kan jobbe strukturert med for å tilby f.eks. omvisninger på flere språk, tekst på utstillinger, videoer eller andre teknologibaserte løsninger. En annen viktig løsning er å knytte kontakt med folk der de er, for eksempel i trosfelleskap eller andre møteplasser.⁵

Med vennlig hilsen

Thanushiga Rajah

Gruppeleder/ Aktivitetsansvarlig

---

⁵ Rajah, T. (2023) *Participation and exclusion: A qualitative study of stakeholders perspective of non-visitors at The Norwegian Museum of Science and Technology*. University of Leicester.